

★ praat
klets
doeboek
★

BROERS EN ZUSSEN IN EN OM HET ZIEKENHUIS

DIT BOEK IS VAN

.....

GEGEVEN DOOR

.....

OMDAT

.....

.....

.....



Datum: Plaats:

LOS DE REBUS OP



-b + s



b=j -d



-i



a = u



as = e



p = d



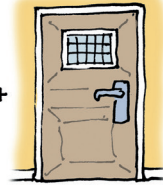
-re



st = v



-p



-u +en



ZO WERKT HET



STAP 1 Begin waar je wilt.

STAP 2 Kies een van de:

7 HOOFDSTUKKEN met elk een eigen kleur

21 VRAGEN met 21 Avatars, zoals:

18 BROERS EN ZUSSEN die antwoord op de vragen geven

300 ANTWOORDEN van kinderen tussen de 6 jaar en 16 jaar.

kijk op de volgende pagina's

ELKE VRAAG BESTAAT UIT 3 DELEN:

① PRAAT!

Spiek bij de antwoorden van andere broers en zussen en geef zelf antwoord.

② KLETS!

Verhalen van mensen in en om het ziekenhuis om over door te **kletsen**

VERTEL!

Lees **hoe het is** voor oudere broers en zussen, drukke ouders, een 'buurtgezin'...

WAT DOET EEN...

psycholoog, kinderarts, en andere volwassenen die je **thuis** of in het **ziekenhuis** tegenkomt.

③ DOE!

Om je af te leiden, je minder te vervelen of om samen te doen.

* Uitleg veel gebruikte symbolen

Geef de leukste antwoorden van de andere broers en zussen een kleur.



← Plek om jouw antwoord op te schrijven.

Heb je over je antwoord gepraat met iemand?

Beloon jezelf met een sticker van jezelf.

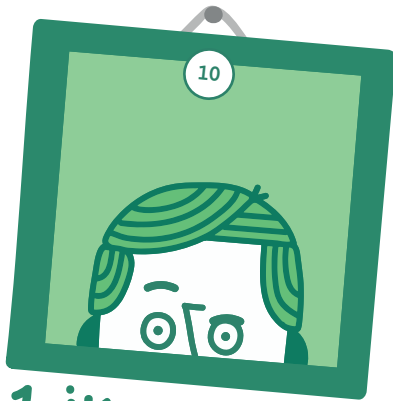
GEPRAAFT?
PLAK HIER
EEN EIGEN
STICKER



MEER
INFORMATIE OP

[kindenziekenhuis.nl/
brussen](http://kindenziekenhuis.nl/brussen)

voor moeilijke woorden en veel meer informatie.



1. ik



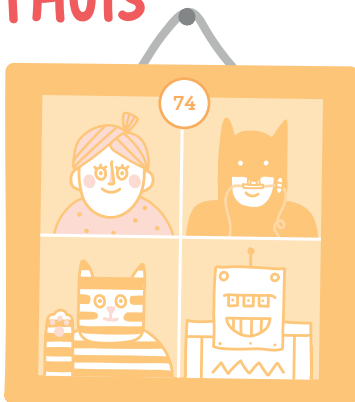
2. BROER OF ZUS



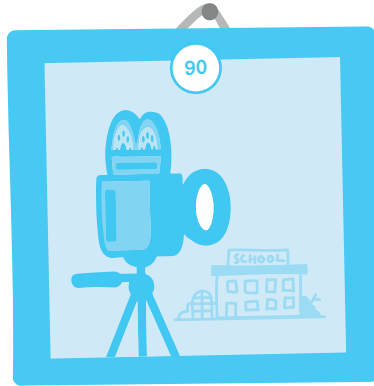
3. THUIS



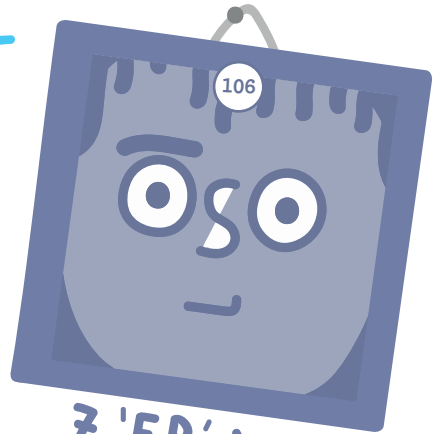
4. ZIEKENHUIS



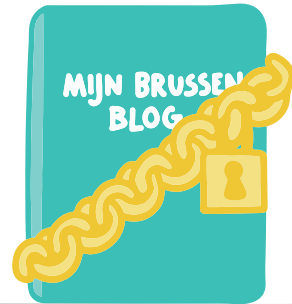
5. VRIENDEN



6. SCHOOL



7. 'ER' NA



WIE IS WIE?

De broers en zussen die bij 'praat' antwoord geven, stellen zich hier voor.
En vergeet jezelf niet!

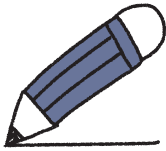
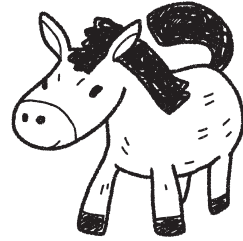
○ ISA, 8 JAAR

HOUDT VAN: Paardrijden, Katrien Duck

BROER: **Sam, 4 jaar**

GSD9 stofwisselingsziekte

ZIEKENHUIS: WKZ en UMCG



○ FINN, 10 JAAR

HOUDT VAN: Star wars

BROER: **Hessel, 7 jaar**

Neurofibromatose en ADD

ZIEKENHUIS: Sophia kinderziekenhuis

○ THESSA, 9 JAAR

HOUDT VAN: Spelen, kleuren, Efteling

ZUS: **Domenic, 4 jaar**

Ernstige reflux en meervoudige (voedsel)allergieën

Collin, 6 jaar

Joshua, 8 jaar

ZIEKENHUIS: Maastricht UMC+



○ ANNE, 16 JAAR

HOUDT VAN: Teenwolf, lachen

ZUS: **Femke, 15 jaar**

Jitske, 13 jaar

Jeugdreuuma

ZIEKENHUIS: AMC Amsterdam

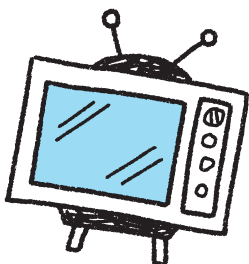
○ SUUS, 13 JAAR

HOUDT VAN: DJ Martin Garrix

ZUS: **Meike, 11 jaar**
Bijnierschorskanker

Evie, 14 jaar

ZIEKENHUIS: Prinses Maxima Centrum



○ EVIE, 14 JAAR

HOUDT VAN: Anna Nooshin (YouTube)

ZUS: **Meike, 11 jaar**
Bijnierschorskanker

Suus, 13 jaar

ZIEKENHUIS: Prinses Maxima Centrum

○ JULIET, 9 JAAR

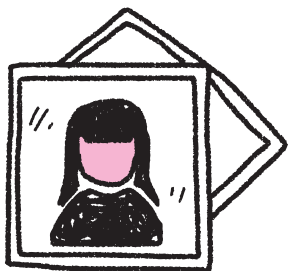
HOUDT VAN: De Ludwigs

BROER EN ZUS: **Sverre, 6 jaar**

Imre (0 jaar, overleden)

Beiden energiestofwisselingsziekte

ZIEKENHUIS: Radboudumc, Slingeland Ziekenhuis



○ OLIVIA, 6 JAAR

HOUDT VAN: Knuffelen, selfies maken

BROER: **Thijmen, 3 jaar**

Zeer zeldzame stofwisselingsziekte
en ernstige epilepsie

ZIEKENHUIS: WKZ, JKZ (en vroeger: VUmc)

○ ROEMER, 13 JAAR

HOUDT VAN: voetbal, Messi
BROER EN ZUS: Olivier en Floris, 2 jaar
Prematuur, longziekte, doofheid (Olivier)
Lieve, 7 jaar
Veerle, 10 jaar
ZIEKENHUIS: UZ Brussel



○ JULIE, 10 JAAR

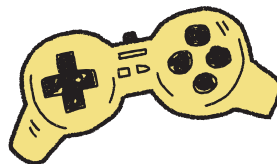
HOUDT VAN: Lego Friends, FC de Kampioenen
BROER: Beau, 4 jaar
Prematuur, aangeboren hersenletsel
ZIEKENHUIS: UZ Antwerpen, UZ Gent, AZ Monica

○ NOAH, 9 JAAR

HOUDT VAN: Enzo Knol
BROER: David, 2 jaar
MCG, moeilijk instelbare epilepsie
(22/1/2016 overleden)
ZIEKENHUIS: Flevoziekenhuis, vUmc

○ FLORIS, 10 JAAR

HOUDT VAN: David Games
Minecraft
ZUS: Eline, 8 jaar
Spastisch, epilepsie,
scoliose, osteoporose
(cerebrale parese)
ZIEKENHUIS: wKZ-UMC Utrecht,
Diakonessenhuis



○ MATISSE, 13 JAAR

HOUDT VAN: Handbal
BROER: Maxim, 17 jaar
Botkanker
ZIEKENHUIS: UZ Gent

○ **FIEN, 8 JAAR**

HOUDT VAN: James Blond (boek)

BROER: Douwe, 9 jaar
Downsyndroom,
slechtziend en met
complicaties

ZIEKENHUIS: vUmc, St. Antonius
Ziekenhuis

○ **ROMY, 8 JAAR**

HOUDT VAN: Appeltaart,
Jill (YouTube)

BROER: Levi, 6 jaar
Hersenafwijking

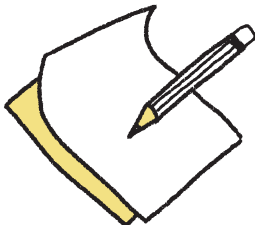
ZIEKENHUIS: WKZ-UMC Utrecht

○ **JOSEPHINE, 13 JAAR**

HOUDT VAN: Schrijven, hockey

BROER: Bram, 17 jaar
Niet instelbare epilepsie en ZEMVB

Max, 14 jaar
ZIEKENHUIS: Deventer ziekenhuis, WKZ, SEIN



○ **BENTE, 14 JAAR**

HOUDT VAN: Cameron Dallas
(YouTube)

BROER EN ZUS: Max, 15 jaar
Lieve, 11 jaar

ZIEKENHUIS: WKZ-UMC Utrecht

GEPRAAT?
PLAK HIER
EEN EIGEN
STICKER

Naam

Houdt van

Broer/zus

Ziekenhuis



1



IK





PRAAT! VRAAG 1

WIE IS JOUW HELD OF VOORBEELD?

Denk aan een cartoon, serie, YouTube ... Vraag het aan je broer of zus, of vul het in.

kleur de rondjes in van de antwoorden die jij leuk vindt.

- Katrien Duck.** Ik vind haar aardig en grappig. **Mijn broertje Sam** is dan **Donald Duck**, omdat hij onhandig en grappig is. – **Isa, 8 jaar**

KIM UIT HET BOEK JAMES BLOND ZIJN, OMDAT ZE DETECTIVE IS EN DINGEN OPLOST. MIJN ZUS BO: IEMAND UIT HET BOEK BOY 7. MIJN BROER DOUWE: BUMBAI! DAT IS EEN GROTE DROOM VAN HEM, MAAR DAT KAN HIJ NIET ZO ZEGGEN.

– **Fien, 8 jaar**



- Hessel en ik zouden **Luke Skywalker** van **Star Wars** zijn! Dan zou ik mijn Jedi-kracht gebruiken, en Hessel ook! – **Finn, 10 jaar**

- Rapunzel!** Dan kan ik in een torentje wonen, de hele dag lekker mooi doen, en dan wachten tot er een prins komt. **Max** is Superman, om te vliegen en mensen te redden. **Lieve** keek vroeger Micky Mouse ClubHouse. **Mickey** heeft altijd hulp nodig, maar bereikt wel altijd zijn doel, en dat heeft Lieve ook. – **Bente, 14 jaar**



Luka van het tv-programma **De Ludwigs**. Omdat ik dan samen met **Bram** op tv kan zijn. Hij is heel grappig. **Mijn broertje Sverre** houdt heel erg van **Nijntje**.

– **Juliet, 9 jaar**

- Anna Nooshin**, die bekend is van **Expeditie Robinson**. Ze is heel vrolijk en zelfverzekerd. – **Evie, 14 jaar**

Ik:

- **Baby Paulientje** uit de strip **FC de Kampioenen**. Een keer vloog ze met een luchtballon de lucht in en ging de hele stad haar redden. **Mijn broertje Beau** een werkmans met een kraan. Hij speelt altijd met een hamer en boor.
– Julie, 10 jaar



Broer of zus:

○
IK ZOU LIEVER WILLEN
WETEN HOE HET IS
OM IEMAND VAN MIJN
LEEFTIJD TE ZIJN IN EEN
HEEL ANDER LAND ZOALS
AMERIKA. VAN MIJN
ZUSSEN EVIE EN MEIKE
ZOU IK HET NIET WETEN ...
– Suus, 13 jaar

**GEPRAAFT
PLAK HIER
EEN EIGEN
STICKER**

- **Enzo Knol** omdat hij altijd grapjes uithaalt op Minecraft. **Mijn broer** zou **Daaf** zijn. Ik noemde David zo voordat hij overleed bij 2 jaar en 4 maanden. Of **Grote Smurf** zoals mijn vader hem noemde, omdat hij precies 1 meter was.
– Noah, 10 jaar

- Uit de serie **Winx: Musa**, de fee met blauw haar en een roze pakje. Ze houdt van zingen en maakt muziek. – Thessa, 9 jaar



- Jill van YouTube omdat ze zoete dingen bakt, zoals appeltaart. Daar houd ik ook van. Mijn broertje Levi is Johan Cruijff! – Romy, 8 jaar



- David Games die **Minecraft** speelt op YouTube. **Mijn zus Eline** is **Lotte** uit Lotte & Max, een film over gebaren.
– Floris, 11 jaar

○
HANNIE EN JANNIE VAN DE DOLLE
TWEELING OP NETFLIX. MIJN
BROERTJE THIJMEN IS EEN SUPERHELD,
DIE RIDDER BLAUW OOGJE HEET.
WANT ZO NOEMT MIJN VADER HEM.

– Olivia, 5 jaar



- Vlogger **Teske de Schepper** van YouTube. Ze is eerlijk en laat alles uit haar leven zien. – Josephine, 13 jaar

○
Mijn voorbeeld is **Johan Cruijff** en Messi. Ik vind het leuk om op YouTube hun trucjes, aanvallen en doelpunten te kijken.

– Roemer, 13 jaar

○
MET MIJN ZUSJES JITSKE EN
FEMKE Zouden we Stiles
zijn, een meisje uit de serie
Teenwolf. Ze ziet altijd
overal de humor van in.

– Anne, 16 jaar

- **Mijn mama!** Omdat ze super goed gezorgd heeft voor mijn broer toen hij ziek was. – Matisse, 13 jaar





KLETS! 1

VERTELL! STRIPTEKENAAR EN 'BROERTJE' CAMIEL

Voor school maakte Camiel (24 jaar) het stripboek *Mijn Gehandicapte broer & ik*: over de band met zijn broer Jordy (27 jaar).



Een leuke broer

'Mijn hele leven vond ik al dat ik een leuke broer had, maar ik merkte dat mensen vaak dachten dat Jordy helemaal niéts kon. Hij is honderden keren in het ziekenhuis geweest en zit onder de littekens van alle operaties. Er zit een drain achter zijn oren, hij heeft een been dat vergroeit, en nu moet hij weer naar het ziekenhuis voor wondroos, waardoor hij de laatste dagen erg suf was en moest overgeven. Ook zijn zijn hersenen niet helemaal ontwikkeld, waardoor hij denkt als een kind van drie jaar. Maar ik heb echt nooit gedacht: waarom hij wel en ik niet? **Hij inspireert mij. Bijvoorbeeld met hoe hard hij traint om te kunnen blijven lopen en door zijn humor.** Met de strip wilde ik mensen laten glimlachen. Ik wilde ze laten zien dat Jordy net zo grappig en leuk kan zijn als iedereen. En dat het niet altijd over serieuze dingen hoeft te gaan. Mijn leraar vond het mooi dat ik voor mijn laatste schoolopdracht een persoonlijk onderwerp had gekozen. Enkele klasgenoten vertelden mij zelfs dat de strip hen inspireerde om hún band met hun broer of zus beter te maken ... Dat had ik van tevoren niet kunnen bedenken.'

Ik heb geen voorbeeld maar op internet volg ik de Belgische illustrator 'Lectr'. Hij is herkenbaar door zijn simpele vormen en teksten. Dat wil ik ook. Dat je direct ziet: die strip is van Camiel!

Het stripje hierna had de woonbegeleider (die mijn broer helpt bij het op zichzelf wonen) in het verslag (schriftje met informatie voor thuis) geschreven. Ik kon het zo overschrijven. Ik hoefde er helemaal niets bij te verzinnen!





DOE! 1



MAAK JE EIGEN STRIP

NODIG

Om te schetsen

- een idee
- papier, eventueel kaftpapier
- HB-potlood
- gum

Om het af te maken

- stevig papier
- pen, liefst een fineliner
- kleurpotloden of viltstiften
- eventueel computer met Photoshop

- 1 Bedenk in hoeveel scènes je het verhaal vertelt (bij het voorbeeldstripje zijn dat er vier).
- 2 Schrijf de tekst in een ballon.
- 3 Durf fouten te maken. Gebruik je gum!
- 4 Blij, boos ... gezicht tekenen? Kijk in de spiegel.
- 5 Laat je strip aan vrienden zien. Vraag om tips.
- 6 Af? Tijd om in te kleuren of zwart-wit te laten.



Houd je ogen en oren goed open, want grappige dingen en gesprekjes gebeuren overal en elke dag! – Camiel

Begin hier alvast!

D/2016/45/411 - 978 94 014 3828 5 - NUR 740/860

Eerste druk, eerste oplage 2017

Vormgeving omslag: Nanja Toebak, 's-Hertogenbosch

Vormgeving binnenwerk: Studio Lannoo, Tielt

Foto's omslag: Shutterstock.com

Illustraties binnenwerk: Jasper van Gestel, Marcel Jurriëns, Camiel Derkx, Tiemen Diede Brouwer, Shutterstock.com

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2017 en © Anjet van Dijken
Dit boek is een uitgave van Uitgeverij LannooCampus (Houten).

De foto's in en op dit boek worden alleen gebruikt voor illustratieve doeleinden en hebben geen relatie met de werkelijkheid. Iedere persoon die afgebeeld wordt, is een model.

LannooCampus maakt deel uit van Uitgeverij Lannoo nv.

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij de wet bepaalde uitzonderingen mag niets van deze uitgave worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgeverij LannooCampus
p/a Papiermolen 14-24
3994 DK Houten (Nederland)
Postbus 97
3990 DB Houten (Nederland)

www.lannoocampus.nl